

John Malcolm Ludlow.

Den 17. Okt. 1911 døde en af Englands »Grand old men«, den tidligere Chief Registrar of Friendly Societies, J. M. Ludlow, i en Alder af 90 Aar.

Han var født i Indien som Søn af en Officer. Efter Faderens Død blev han sat i Skole i Frankrig, hvor han hurtig lagde glimrende Evner for Dagen. En gammel fransk Dame fortalte mig for mange Aar siden, at en af hans Lærere havde sagt om ham: »Her er en engelsk Dreng, der kan bedre fransk end alle Kammeraterne«. Dog var han ikke fri for Nervøsitet, da han i en meget ung Alder indstillede sig til Eksamen som Bachelier-ès-lettres. Der blev opgivet ham et Stykke af en latinsk Forfatter, til Oversættelse paa fransk; men det flimrede saaledes for hans Øjne, at han ikke kunde se et Bogstav. Han lukkede da resolut Bogen i og reciterede udenad hele Stykket, som han derefter oversatte lige saa flydende uden at bruge Bogen. Dermed var Slaget vundet, og Resten af Eksamen gik af sig selv.

Senere kom Ludlow til England for at uddanne sig som Jurist. I Nov. 1843 blev han Sagfører i Lincoln's Inn, 22 Aar gammel. Men han indskrænkede sig ikke til Juraen, han havde meget vidtstrakte Interesser. En Tid lang havde han den Ærgerrighed hvert Aar at lære et nyt Sprog. Det gik godt baade med tysk og portugisisk, han kørte ikke fast, før han kom til persisk.

Ludlow, der fra sin Ungdom var dybt religiøst grebet, kom i Venskabsforhold til den berømte Theolog og Filosof Frederic Denison Maurice, en af de smukkeste

John Malcolm Ludlow.

Den 17. Okt. 1911 døde en af Englands »Grand old men«, den tidligere Chief Registrar of Friendly Societies, J. M. Ludlow, i en Alder af 90 Aar.

Han var født i Indien som Søn af en Officer. Efter Faderens Død blev han sat i Skole i Frankrig, hvor han hurtig lagde glimrende Evner for Dagen. En gammel fransk Dame fortalte mig for mange Aar siden, at en af hans Lærere havde sagt om ham: »Her er en engelsk Dreng, der kan bedre fransk end alle Kammeraterne«. Dog var han ikke fri for Nervøsitet, da han i en meget ung Alder indstillede sig til Eksamen som Bachelier-ès-lettres. Der blev opgivet ham et Stykke af en latinsk Forfatter, til Oversættelse paa fransk; men det flimrede saaledes for hans Øjne, at han ikke kunde se et Bogstav. Han lukkede da resolut Bogen i og reciterede udenad hele Stykket, som han derefter oversatte lige saa flydende uden at bruge Bogen. Dermed var Slaget vundet, og Resten af Eksamen gik af sig selv.

Senere kom Ludlow til England for at uddanne sig som Jurist. I Nov. 1843 blev han Sagfører i Lincoln's Inn, 22 Aar gammel. Men han indskrænkede sig ikke til Juraen, han havde meget vidtstrakte Interesser. En Tid lang havde han den Ærgerrighed hvert Aar at lære et nyt Sprog. Det gik godt baade med tysk og portugisisk, han kørte ikke fast, før han kom til persisk.

Ludlow, der fra sin Ungdom var dybt religiøst grebet, kom i Venskabsforhold til den berømte Theolog og Filosof Frederic Denison Maurice, en af de smukkeste

Skikkelser i det daværende engelske Samfund, paa den Tid Kapellan i Lincoln's Inn og Lærer ved King's College. De havde begge Øje for den store Elendighed, der herskede i Nabolaget og anstrengte sig ivrig for at lindre Nøden. Under dette Arbejde modnedes mere og mere videregaaende Planer, og sammen med en Række ligesindede som Vansittart Neale (der senere ofrede en Formue og et Livs Arbejde for Kooperationen), Juristen Thomas Hughes, og Præsten og Digteren Charles Kingsley, satte de den mærkelige Bevægelse i Gang, som gaar under Navnet den kristelige Socialisme.

Den ydre Anledning var Februarrevolutionen i Frankrig i 1848. Ludlow fulgte i Paris Begivenhedernes Gang og omgikkes med Planer om der at grundlægge et kristelig-socialt Blad, men Maurice overtalte ham til hellere at forsøge i England. Her var der ogsaa Uro og Gæring. Charlisterne vilde indbringe en Massepetition til Underhuset om lige og almindelig Stemmeret, og der var i de besiddende Klasser almindelig Frygt for, at det store Folketog skulde ende med en alvorlig Oprørstilstand. Vel løb Bevægelsen ud i Sandet, men der var vedblivende megen Spænding, og Øjeblikket for et Bladforetagende som det anførte var gunstig. Forholdsvis let fik Ludlow og hans Venner Midler til at sætte deres Ugeblad (*Politics for the People*) ud i Verden. Det indeholdt en Række Artikler om brændende Spørgsmaal, som belystes ud fra et kristeligt Standpunkt; men Bladet vilde ikke trives. Mange af Kirkens Mænd saa skævt til det og beskyldte det for Mangel paa kirkelig Forstaaelse, og Arbejderne betragtede det med Mistillid som et Kapitalistforetagende. Efter tre Maaneders Forløb var Udgivernes Midler udtømte og Bladet maatte gaa ind.

Dog var denne Skuffelse i Virkeligheden et Middel til at skaffe dem den attraaede Tillid fra Arbejdernes Side. Nu var det altsaa klart, at der ikke stod Kapitalistinteresser bag dem, og fra nu af kunde Ludlow og hans Fæller regne paa en Mængde engelske Arbejderes trofaste Venskab. Med fornyet Iver tog man fat paa Fattigpleje,

ofte mødte de kristelige Socialister ved Arbejdermøder, hvor det jævnlig gik varmt til, og under en hæftig Kolera-epidemi i Efteraaret 1849 arbejdede de med Iver for at bøde paa de elendige hygiejniske Tilstande. Ikke mindst havde de Øjet henvendt paa det udbredte »Sweating«-System, der særlig fandtes iblandt Skræderne; mangfoldige Arbejdere maatte for en ussel Løn arbejde for »Svederne«. Og den Tanke, man atter og atter vendte tilbage til, var at oprette Produktivassociationer i en Række Fag. I Februar 1850 grundede 12 Skrædersvende en saadan Forening; i Begyndelsen maatte den nøjes med Bestillinger fra de kristne Socialister selv, men snart vandt den mange Kunder.

Fra nu af begyndte et rastløst Arbejde for Oprettelsen af Produktionsforeninger, og der blev i 1850 sat et nyt Blad i Gang »The Christian Socialist«. Bladet, der bestod til Juli 1852, fremkaldte en hæftig Opposition, dog mindre fra Arbejdernes Side end fra de besiddende Klasser. I Frankrig blev Bladet endogsaa forbudt som farligt for Staten; men det lykkedes dog Udgiverne at bryde mange Fordomme ned og at vække Interesse for sociale Fremskridt. I Bestræbelserne for at fremme Kooperationen havde de mange Skuffelser, den kooperative Bevægelse kom vel i Fart (nærmest ved Brugsforeningernes Udvikling), men tabte for en stor Del det Præg, de kristne Socialister gerne vilde have givet den. Dog havde Ludlow hele sit Liv Føling med Kooperationens Ledere. Overhovedet maa man ikke alene søge Bevægelsens Belysning i de positive Resultater, men i den gensidige Forstaaelse af de forskellige Samfundsklasser, som den kristelige Socialisme i høj Grad fremmede.

Af blivende Betydning var den Arbejderhøjskole, som Maurice, Ludlow og andre kristne Socialister grundlagde i 1854 (The Working Men's College). Med stor Offervillighed underviste Stifterne ved Skolen, ligesom en Mængde andre udmærkede Mænd i Tidens Løb har givet Undervisning der, saa at Skolen blev et ypperligt Bindeled mellem de forskellige Samfundsklasser.

Forskellige for Arbejderne betydningsfulde Love skyldtes Ludlow. Han udarbejdede saaledes en Industrial and Provident Societies Act 1852, og i 1869 var det ham, der udarbejdede en Lov, som beskyttede Fagforeningerne mod Bedragerier. Disse Love er et Udtryk for det nye Syn paa Arbejderspørgsmaalet, som Bevægelsen fremkaldte, i Modsætning til, hvad der gjaldt under den dogmatiske Nationaløkonomis Herredømme.

Sammen med en af de Venner, han under sin Deltagelse i den kristelig socialistiske Bevægelse havde vundet, Lloyd Jones, en forhenværende Arbejder, tidligere Discipel af Robert Owen, udgav Ludlow 1867 en fortrinlig Bog om den engelske Arbejderstands Fremskridt. Et andet Arbejde fra hans Pen var en Skildring af den nordamerikanske Uafhængighedskrig.

I 1870 fik Ludlow en Opgave, til hvis Løsning han medbragte ypperlige Forudsætninger, idet han blev Sekretær for en stor Arbejderkommission, der særlig tog Sigte paa Sygekasser og andre Arbejderforeninger, og hvis Arbejder førte til en vigtig Lov; han blev den, der kom til at føre Loven ud i Livet, idet han ansattes 1874 som Chief Registrar of Friendly Societies. I denne Stilling virkede han med stor Iver for Arbejdernes Selvhjælp, indtil han i 1891 som 70aarig faldt for Aldersgrænsen.

En lang Række af Udlændinge kom i Aarenes Løb til at nyde godt af Ludlows store Hjælpsomhed og umaadelige Kundskabsfylde. Blandt dem kan f. Eks. nævnes den tidlig afdøde Adolf Held og Lujó Brentano; den sidstnævnte udgav i 1883 et smukt Arbejde: »Die christlich-soziale Bewegung in England«, hvori han giver en ypperlig Karakteristik af Ludlow. I de senere Aar var det ikke mindst Danske, der kom i Taknemlighedsgæld til ham; med aldrig svigtende Iver stod han dem bi under deres Studieophold i England, og han nærede en overordentlig stor Interesse for danske Forhold. Det er da heller ikke mere end billigt, at han ved sin Død bliver mindet med Tak i Danmark.

Harald Westergaard.